

Færdsel - Vanvidskørsel

Version 1. juli 2021

1. Overblik og tjekliste

Defintion af vanvidskørsel

Ved lov nr. 290 af 27. februar 2021 om styrket indsats mod farlig kørsel mv., der trådte i kraft den 1. marts 2021 samt lov nr. 534 af 27. marts 2021 om skærpet indsats mod vanvidskørsel, der trådte i kraft den 31. marts 2021, er vanvidskørsel defineret ved følgende overtrædelser:

- Uagtsomt manddrab under særligt skærpende omstændigheder (straffelovens § 241, 2. pkt.),
- Uagtsom forvoldelse af betydelig skade på nogens legeme eller helbred under særligt skærpende omstændigheder (straffelovens § 249, 2. pkt.),
- Forsætlig forvoldelse af nærliggende fare for nogens liv eller førerlighed (straffelovens § 252, stk. 1),
- Særlig hensynsløs kørsel (færdselslovens § 118, stk. 10),
- Kørsel med en hastighedsoverskridelse på mere end 100 pct. ved kørsel med over 100 km i timen,
- Kørsel med en hastighed på 200 km i timen eller derover, og
- Spirituskørsel med en promille over 2,00.

Strafskærper for vanvidskørsel

Ved lov nr. 290 af 27. februar 2021 om styrket indsats mod farlig kørsel mv. blev straffeloven ændret, så samtlige færdselslovsovertrædelser, der indgår i definitionen af vanvidskørsel, er omfattet af straffelovens bestemmelser om uagtsomt manddrab, jf. § 241, 2. pkt., og uagtsom betydelig legemsbeskadigelse under særligt skærpende omstændigheder, jf. § 249, 2. pkt. Før lovændringen blev det allerede anset for en særligt skærpende omstændighed, hvis uagtsomt manddrab eller uagtsom betydelig legemsbeskadigelse blev begået i forbindelse med særlig hensynsløs kørsel eller spirituskørsel, men efter lovændringen skal også de groveste hastighedsovertrædelser anses som særligt strafskærpende omstændigheder. Straffen for overtrædelse af straffelovens § 241, 2. pkt., (uagtsomt manddrab under særligt skærpende omstændigheder) er ved lovændringen skærpet med 150 pct., og straffen for overtrædelse af straffelovens § 249, 2. pkt., (uagtsom betydelig legemsbeskadigelse under særligt skærpende omstændigheder), er ved lovændringen skærpet med 100 pct.

Straffen er derudover blevet skærpet for følgende overtrædelser af straffeloven:

- Straffen for chikanøs kørsel efter straffelovens § 119, stk. 4, er skærpet fra bøde til fængsel, og chikanøs kørsel vil som udgangspunkt medføre ubetinget frakendelse af førerretten i minimum 3 år efter færdselslovens § 126, stk. 1, nr. 13, jf. § 128, stk. 2. Se mere i pkt. 5.4. og pkt. 5.7.
- Straffen for flugtbilisme ved overtrædelse af straffelovens § 253, stk. 2, er skærpet ved lovændringen. Se mere i pkt. 5.6.

Ved lov nr. 534 af 27. marts 2021 om skærpet indsats mod vanvidskørsel blev straffen skærpet for følgende overtrædelser af færdselsloven:

- Kørsel i frakendelsestiden for en frakendelse som følge af kørsel med en alkoholkoncentration i blodet under eller efter kørslen over 2,00 promille eller alkoholkoncentration i udåndingsluften under eller efter kørslen over 1,00 mg pr. liter luft, eller en frakendelse i

medfør af § 126, stk. 1, nr. 4, 10 eller 11, er skærpet ved indsættelse af færdselslovens § 117 a, stk. 2, nr. 3. Se mere i pkt. 5.1.

- Kap- og væddeløbskørsel efter færdselslovens § 37, stk. 4, er skærpet fra bøde til fængsel efter færdselslovens § 118 a, stk 11, nr. 1, og kap- og væddeløbskørsel vil som udgangspunkt medføre ubetinget frakendelse af førerretten i minimum 3 år efter færdselslovens § 126, stk. 1, nr. 12, jf. § 128, stk. 2. Se mere i pkt. 5.3. og pkt. 5.7.
- De groveste hastighedsforseelser, hvor der sker overtrædelse af færdselslovens §§ 42 eller 43 eller en anden hastighedsgrænse fastsat ved færdselstavler eller anden afmærkning, hvor hastigheden er 200 km i timen eller derover, eller overtrædelser af §§ 42 eller 43 eller en anden hastighedsgrænse fastsat ved færdselstavler eller anden afmærkning med mere end 100 pct., hvis hastigheden er mere end 100 km i timen, er skærpet fra bøde til fængsel efter færdselslovens § 118 a, stk 11, nr. 2 og 3. Overtrædelserne vil desuden som udgangspunkt medføre ubetinget frakendelse af førerretten i minimum 3 år efter færdselslovens § 126, stk. 1, nr. 10-11, jf. § 128, stk. 2. Se mere i pkt. 5.3 og 5.7.

Udvisning ved vanvidskørsel

Ved lov nr. 1174 af 8. juni 2021, som trådte i kraft 1. juli 2021, blev udlændingelovens § 22, nr. 6, ændret således, at en udlænding efter en konkret vurdering kan udvises uanset frihedsstraffens længde og varigheden af opholdet i Danmark, hvis pågældende idømmes ubetinget frihedsstraf for overtrædelse af straffelovens:

- § 241, 2. pkt., om uagtsomt manddrab under særligt skærpende omstændigheder,
- § 249, 2. pkt., om uagtsom betydelig legemsbeskadigelse under særligt skærpende omstændigheder, eller
- § 253, stk. 2, om flugtbilisme.

Se mere i [pkt. 3.1.](#)

Konfiskation af køretøjer anvendt til vanvidskørsel

Ved lov nr. 534 af 27. marts 2021 er der desuden indsat skærpede regler for konfiskation af køretøjer anvendt til vanvidskørsel. Det betyder, at der skal ske beslaglæggelse og efterfølgende konfiskation af køretøjer anvendt til vanvidskørsel i førstegangstilfælde, jf. færdselslovens § 133 a, stk. 2, 1. pkt., ligesom konfiskation skal ske uanset køretøjets ejerforhold. Det betyder, at der som udgangspunkt skal ske konfiskation af et køretøj ejet af tredjemand, hvis føreren af køretøjet har anvendt køretøjet til vanvidskørsel, medmindre konfiskationen må anses for værende uforholdsmæssigt indgribende for ejeren, jf. færdselslovens § 133 a, stk. 2, 2. pkt. Se mere i pkt. 2.2 og 5.8.

2. Politiets efterforskning og sagsbehandling

2.1. Varetægtsfængsling

I sager om vanvidskørsel skal anklageren overveje, om der er grundlag for varetægtsfængsling. Det vil navnlig være tilfældet, når kørslen indebærer en overtrædelse af straffelovens § 241 om uagtsomt manddrab, § 249 om uagtsom legemsbeskadigelse eller § 252, stk. 1, om forsætlig fareforvoldelse.

Derudover kan der være grundlag for varetægtsfængsling i sager om:

- særlig hensynsløs kørsel efter færdselslovens § 118, stk. 10,
- gentagelsestilfælde ved overtrædelse af færdselslovens § 37, stk. 4, jf. § 118, stk. 11, nr. 1,

- gentagelsestilfælde af overtrædelse af færdselslovens §§ 42 eller 43 eller en anden hastighedsgrænse fastsat ved færdselstavler eller anden afmærkning, hvis hastigheden er 200 km i timen eller derover, jf. § 118, stk. 11, nr. 2,
- gentagelsestilfælde af overtrædelse af færdselslovens §§ 42 eller 43 eller en anden hastighedsgrænse fastsat ved færdselstavler eller anden afmærkning, hvis hastigheden overskrides med mere end 100 pct. ved kørsel på mere end 100 km i timen, jf. færdselslovens § 118, stk. 11, nr. 3,
- gentagelsestilfælde af chikanøs kørsel efter straffelovens § 119, stk. 4.

Anklageren skal i den forbindelse overveje om betingelserne for varetægtsfængsling i øvrigt er opfyldt, herunder om lovovertrædelsen vil medføre en fængselsstraf af mere end 30 dages varighed. Det vil navnlig være tilfældet, hvis vanvidskørslen sker i gentagelsestilfælde, og/eller hvis der i forbindelse med vanvidskørslen har foreligget en kombination af flere grove overtrædelser af færdselsloven.

2.2. Beslaglæggelse

I sager, hvor der efter færdselslovens § 133 a er grundlag for konfiskation af motordrevne køretøjer, skal politiet i forbindelse med efterforskningen være opmærksom på muligheden for at foretage beslaglæggelse. Det er retsplejelovens regler om beslaglæggelse i kapitel 74 om beslaglæggelse og edition, der finder anvendelse. I praksis vil en beslaglæggelse ofte blive foretaget som et øjemedsindgreb efter retsplejelovens § 806, stk. 4. Det betyder, at indgrebet inden 24 timer skal indbringes for retten, hvis den, hos hvem beslaglæggelsen foretages, anmoder herom.

Der kan bl.a. ske beslaglæggelse i de tilfælde, hvor forseelsen er udtryk for en særlig hensynsløs tilsidesættelse af færdselssikkerheden, og det må anses for påkrævet for at forebygge yderligere overtrædelser af færdselsloven, jf. § 133 a, stk. 1. Som eksempel på konfiskation som følge af kapkørsel kan henvises til U 2013.22Ø.

Ved lov nr. 534 af 27. marts 2021 er der desuden indsat skærpede regler for beslaglæggelse og konfiskation af køretøjer anvendt til vanvidskørsel. Der skal således ske beslaglæggelse af det anvendte køretøj med henblik på konfiskation, jf. færdselslovens § 133 a, stk. 2, 1. pkt., allerede i førstegangstilfælde, hvis ejeren af køretøjet har gjort sig skyldig i en af de følgende overtrædelser:

- Uagtsomt manddrab under særligt skærpende omstændigheder (straffelovens § 241, 2. pkt.),
- Uagtsom forvoldelse af betydelig skade på nogens legeme eller helbred under særligt skærpende omstændigheder (straffelovens § 249, 2. pkt.),
- Forsætlig forvoldelse af nærliggende fare for nogens liv eller førlighed (straffelovens § 252, stk. 1),
- Særlig hensynsløs kørsel (færdselslovens § 118, stk. 10),
- Kørsel med en hastighedsoverskridelse på mere end 100 pct. ved kørsel med over 100 km i timen,
- Kørsel med en hastighed på 200 km i timen eller derover, og
- Spirituskørsel med en promille over 2,00.

Det er en betingelse for beslaglæggelse og konfiskation efter færdselslovens § 133 a, stk. 2, at overtrædelsen i den konkrete sag vil medføre, at en fører får en ubetinget førerretsfrakendelse for spirituskørsel over 2,0 promille efter færdselslovens § 126, stk. 1, nr. 1, eller får en ubetinget førerretsfrakendelse efter færdselslovens § 126, stk. 1, nr. 4, 10 eller 11.

Politiet skal være opmærksom på, at der skal ske beslaglæggelse med henblik på konfiskation uanset ejerforholdet af køretøjet i medfør af færdselslovens § 133 a, stk. 2, 2. pkt. Det betyder, at der skal ske

beslaglæggelse af det anvendte køretøj, selvom det ikke er ejeren af køretøjet, som er fører af bilen i forbindelse med overtrædelsen, og uanset om køretøjet er ejet i sameje, ejet af en ægtefælle eller samlever, samt hvis køretøjet er lånt, lejet eller leaset mv. Det skal dog under efterforskningen vurderes, om senere konfiskation må anses for uforholdsmæssigt indgribende, navnlig henset til ejerens mulighed for at kunne vide, at køretøjet ville blive anvendt ved en eller flere af de overtrædelser, der nævnes i § 133 a, stk. 2, 1. pkt., og for at tage alle rimelige skridt til at sikre sin økonomiske stilling i anledning af overdragelsen af køretøjet til den anden person. Det bemærkes i øvrigt, at det fremgår af § 2, stk. 2, i lov nr. 534 af 27. marts 2021, at for så vidt angår leasede eller lejede køretøjer, så finder § 133 a, stk. 2, 2. pkt., ikke anvendelse på køretøjer, der er blevet anvendt af en anden end ejeren af køretøjet, hvis der er indgået aftale om leasing, leje el.lign. inden den 16. december 2020.

Der henvises i øvrigt til Rigsadvokatmeddelelsens afsnit om Færdsel – Konfiskation (færdselslovens § 133 a).

Ved lov nr. 695 af 8. juni 2017 om ændring af sanktioner for kørsel i THC-påvirket tilstand og af regler om alkolåse, blev der gældende fra den 15. december 2017 dels indført en sontring mellem THC og andre bevidsthedspåvirkende stoffer omfattet af § 54, dels indført en sontring mellem tre niveauer THC i blodet. Efter den 15. december 2017 er det derfor alene kørsel med højt THC niveau i blodet (niveau der overstiger 0,009 mg THC pr. kg blod), der medfører ubetinget frakendelse og dermed kan anses som én af de to tidligere forhold omtalt i § 133 a, stk. 3, nr. 2. Kørsel med lavt eller mellemniveau er ikke længere omfattet af bestemmelsen.

3. Forberedelse

3.1. Påstand om udvisning ved vanvidskørsel

Anklagemyndigheden skal i sager mod udlændinge, der har begået uagtsomt manddrab eller uagtsom betydelig legemsbeskadigelse i forbindelse med vanvidskørsel mv. eller flugtbilisme overveje, om der skal nedlægges påstand om udvisning.

Ved lov nr. 1174 af 8. juni 2021, som trådte i kraft 1. juli 2021, blev udlændingelovens § 22, nr. 6, ændret således, at en udlænding efter en konkret vurdering kan udvises uanset frihedsstraffens længde og varigheden af opholdet i Danmark, hvis pågældende idømmes ubetinget frihedsstraf for overtrædelse af straffelovens:

- § 241, 2. pkt., om uagtsomt manddrab under særligt skærpende omstændigheder,
- § 249, 2. pkt., om uagtsom betydelig legemsbeskadigelse under særligt skærpende omstændigheder, eller
- § 253, stk. 2, om flugtbilisme.

Der er desuden hjemmel til udvisning efter bestemmelsen, hvis udlændingen idømmes en anden strafferetlig retsfølge for at have overtrådt en eller flere af bestemmelserne og ville være idømt ubetinget frihedsstraf, hvis ikke der var idømt en anden strafferetlig retsfølge.

Lovændringen finder anvendelse på lovovertrædelser begået efter lovens ikrafttræden den 1. juli 2021.

Der henvises i øvrigt til RM-afsnittet om Udvisning ved dom samt lovændringens forarbejder (L 189 af 10. marts 2021).

4. Jura

4.1. Tiltale efter straffeloven eller færdselslovens § 118, stk. 10

Anklagemyndigheden skal i forbindelse med overtrædelser, der kan karakteriseres som særlig hensynsløs, overveje, om der skal nedlægges påstand efter straffelovens §§ 241 eller 249 eller færdselslovens § 118, stk. 10.

Færdselslovens § 118, stk. 10, indeholder hjemmel til at forhøje straffen for visse overtrædelser af færdselsloven, når kørslen er særlig hensynsløs.

Før der rejses tiltale for særlig hensynsløs kørsel skal anklageren derfor overveje følgende:

- a. Foreligger der en overtrædelse af de i færdselslovens § 118, stk. 1, nævnte bestemmelser?

Strafforhøjelsen i færdselslovens § 118, stk. 10, finder anvendelse ved overtrædelse af de i færdselslovens § 118, stk. 1, nævnte bestemmelser. Det drejer sig bl.a. om vigepligtsforseelser, hastighedsoverskridelser, overskridelse af spærrelinjer mv.

- b. Kan kørslen karakteriseres som særlig hensynsløs?

En kørsel kan karakteriseres som særlig hensynsløs, når føreren bevidst sætter sig ud over hensynet til andres sikkerhed. Forskellen på, om man i en given situation kører særligt hensynsløst eller alene tilsidesætter væsentlige hensyn til færdselssikkerheden beror navnlig på de konkrete subjektive forhold. Ved særlig hensynsløs kørsel kræves der en kvalificeret form for tilregnelse.

Som eksempler på særlig hensynsløs kørsel omfattet af færdselslovens § 118, stk. 10, nævnes i forarbejderne til lov nr. 498 af 7. juni 2001 (L 225 af 25. april 2001, de specielle bemærkninger til bestemmelsen (nr. 4, 6 og 13)) en række tilfælde. Der kan bl.a. være tale om kørsel, der retter sig mod at forulempe eller bringe en medtrafikanter i fare (chikanekørsel), hasarderet kørsel, f.eks. for at unddrage sig (politiets) forfølgning, hård og pågående kørsel, der medfører konkret skadeforvoldelse eller farefremkaldelse, og som udføres med bevidsthed om, at den fører til forulempelse eller fareforvoldelse, samt grove former for kapkørsel, flokkørsel og lignende "chokkørsel". Bestemmelsen vil også omfatte kørsel med køretøjer uden eller med meget betydelig nedsat bremse- eller styreevne eller andre mangler, der kan føre til nærliggende risiko for andre trafikanter, når risikoen har stået eller måttet stå føreren klart. Opregningen er ikke udtømmende. I princippet vil alle overtrædelser opregnet i § 118, stk. 1, efter omstændighederne kunne kvalificere kørslen som særlig hensynsløs, enten på grund af overtrædelsernes grovhed, antal eller indbyrdes sammenhæng.

I TfK 2010.773 blev kørsel med kort afstand til en forankørende ambulance og overhaling højre om andre biler ikke anset for særlig hensynsløs kørsel, men kørsel under tilsidesættelse af væsentlige hensyn til færdselssikkerheden.

Færdselslovens § 118, stk. 10, tager sigte på de groveste færdselslovsovertrædelser, og anvendelsesområdet svarer til anvendelsesområdet for færdselslovens § 126, stk. 1, nr. 4, herunder den retspraksis, der har udviklet sig på dette område. Det fremgår af forarbejderne til lov nr. 498 af 7. juni 2001 (L 225 af 25. april 2001, de specielle bemærkninger til bestemmelsen (nr. 4, 6 og 13)). Anklageren skal derfor overveje, om der skal nedlægges påstand om frakendelse af førerretten. Se pkt. 5.7.

- c. Er kørslen omfattet af straffelovens bestemmelser?

Kørsler omfattet af færdselslovens § 118, stk. 10, vil efter omstændighederne samtidig kunne indebære en eller flere overtrædelser af straffelovens bestemmelser. Det gælder navnlig § 241 om uagtsomt manddrab, § 249 om uagtsom betydelig legemsbeskadigelse og § 252 om forsætlig forvoldelse af nærliggende fare for nogens liv eller førlighed.

Det selvstændige anvendelsesområde for færdselslovens § 118, stk. 10, er således tilfælde, hvor kørslen må karakteriseres som særlig hensynsløs, men hvor der ikke samtidig er sket en overtrædelse af straffeloven. Der henvises til forarbejderne til lov nr. 716 af 25. juni 2010 om ændring af færdselsloven og straffeloven (L 179 af 26. marts 2010, de almindelige bemærkninger pkt. 3.2.1.1.)

Har føreren af køretøjet ved sin kørsel uagtsomt forvoldt en andens død, skal anklagemyndigheden som udgangspunkt rejse tiltale efter straffelovens § 241. Hvis føreren af køretøjet ved sin kørsel uagtsomt har tilføjet nogen betydelig skade på legeme eller helbred, skal anklagemyndigheden som udgangspunkt rejse tiltale for overtrædelse af straffelovens § 249.

Hvis føreren for vindings skyld, af grov kådhed eller på lignende hensynsløs måde volder nærliggende fare for nogens liv eller førlighed, skal anklagemyndigheden som udgangspunkt rejse tiltale efter straffelovens § 252, stk. 1, om forsætlig forvoldelse af nærliggende fare for nogens liv eller førlighed.

Det er Rigsadvokatens opfattelse, at anklagemyndigheden i alle sager, hvor føreren af et køretøj på hensynsløs måde har forvoldt nærliggende fare for nogens liv eller førlighed, skal nedlægge påstand om, at forholdet henføres under straffelovens § 252, stk. 1, hvis der har været tale om en konkret faresituation. Anklagemyndigheden skal i den forbindelse overveje, om der bør nedlægges en subsidiær påstand om, at forholdet kan henføres under færdselslovens § 118, stk. 10. Særligt i sager om eftersættelse, hvor der rejses tiltale efter straffelovens § 252, stk. 1, men hvor der tillige foreligger flere overtrædelser af færdselsloven, er det relevant at overveje at nedlægge subsidiær påstand om, at forholdet kan henføres under færdselslovens § 118, stk. 10. I sager, hvor betingelserne i straffelovens § 252 ikke er opfyldt, skal anklagemyndigheden nedlægge påstand om, at forholdet henføres under færdselslovens § 118, stk. 10.

5. Straf og andre retsfølger

5.1. Strafpåstand ved kørsel i frakendelsestiden efter færdselslovens § 117 a, stk. 2, nr. 3

Kørsel i frakendelsestiden efter færdselslovens § 117 a straffes som udgangspunkt med bøde. Straffen kan dog stige til fængsel indtil 1 år og 6 måneder, hvis føreren findes skyldig i flere tilfælde af kørsel i frakendelsestiden eller tidligere er straffet for kørsel i frakendelsestiden, jf. stk. 2.

Ved lov nr. 534 af 27. marts 2021 blev færdselslovens 117 a, stk. 2, nr. 3, indført for at skærpe straffen for kørsel i frakendelsestiden, hvis føreren kører i frakendelsestiden efter at være frakendt førerretten for de overtrædelser, som betegnes som vanvidskørsel.

Straffen for kørsel i frakendelsestiden vil som udgangspunkt skulle udmåles til 20 dages ubetinget fængsel, hvis den pågældende er frakendt førerretten på grund af vanvidskørsel. Se pkt. 1 for definitionen af vanvidskørsel.

Det følger således af § 117 a, stk. 2, nr. 3, at straffen for kørsel i frakendelsestiden efter § 117 a, stk. 1, kan stige til fængsel indtil 1 år og 6 måneder, hvis føreren ubetinget er frakendt retten til at være eller blive fører af et køretøj som nævnt i stk. 1, for spirituskørsel med en alkoholpromille over 2,00, eller er frakendt førerretten ubetinget i medfør af § 126, stk. 1, nr. 4, 10 eller 11.

Anklagemyndigheden skal som udgangspunkt nedlægge følgende strafpåstande for overtrædelse af § 117 a, stk. 2, nr. 3, ved kørsel i frakendelsestiden for en ubetinget frakendelse for spirituskørsel med en alkoholpromille over 2,00, eller i medfør af § 126, stk. 1, nr. 4, 10 eller 11:

Overtrædelse	Sanktionspåstand
1. gang	20 dages ubetinget fængsel
2. gang	30 dages ubetinget fængsel
3. gang	40 dages ubetinget fængsel
4. gang	50 dages ubetinget fængsel
5. gang	60 dages ubetinget fængsel
6. gang	70 dages ubetinget fængsel

Det fremgår af forarbejderne til lov nr. 534 af 27. marts 2021 (L 127 af 16. december 2021, de almindelige bemærkninger, pkt. 2.3.2), at det som udgangspunkt ikke er hensigten, at frihedsstraffen efter omstændighederne skal gøres betinget med vilkår om samfundstjeneste. Disse retningslinjer for straffastsættelsen medfører også, at muligheden for i sager om spirituskørsel at idømme betinget frihedsstraf med vilkår om samfundstjeneste eller alkoholistbehandling, der blev indført ved lov nr. 230 af 4. april 2000 om ændring af straffeloven (Udvidet brug af samfundstjeneste og betingede domme med vilkår om alkoholistbehandling for spirituskørsel), som udgangspunkt ikke længere vil skulle anvendes i forhold til den aktuelle spirituskørsel, der sker i frakendelsestiden for en ubetinget frakendelse i medfør af § 126, stk. 1, nr. 4, 10 eller 11.

Det fremgår endvidere af forarbejderne, at retningslinjer for straffastsættelsen efter 117 a, stk. 2, nr. 3, ikke indebærer, at der vil være indbyrdes gentagelsesvirkning mellem overtrædelser omfattet af § 117 a, stk. 2, nr. 2, og § 117, stk. 2, nr. 3.

Det er Rigsadvokatens opfattelse, at kørsel i frakendelsestiden for en frakendelse givet på baggrund af en overtrædelse, som betegnes som vanvidskørsel efter § 117 a, stk. 2, nr. 3, må betragtes som en kvalificeret overtrædelse af § 117 a på samme måde som overtrædelser af § 117 a, stk. 2, nr. 2. Dette medfører efter Rigsadvokatens opfattelse, at i tilfælde, hvor en person tidligere er straffet for kørsel i frakendelsestiden og efterfølgende kører i frakendelsestiden på baggrund af en overtrædelse, der betegnes som vanvidskørsel, vil der både være grundlag for at udmåle straffen efter § 117 a, stk. 2, nr. 2 og 3. Det er Rigsadvokatens opfattelse, at der på baggrund af bemærkningerne til lovforslaget i disse situationer vil skulle tages udgangspunkt i den strafposition, der medfører den højeste straf. Dette vil i øvrigt være overensstemmende med retspraksis på området for sager om kørsel uden førerret efter færdselslovens § 56, stk. 1, 1. pkt., hvor der tillige er sket kørsel i frakendelsestiden. Der henvises f.eks. til TfK 2010.740 V. Der henvises i øvrigt til Transportministeriets høringsnotat vedrørende L

127 - Forslag til lov om ændring af færdselsloven (Skærpet indsats mod vanvidskørsel) af 28. januar 2021, s. 27-28.

Retningslinjerne for straffastsættelsen finder anvendelse i alle tilfælde af kørsel i frakendelsestiden efter § 117 a, stk. 2 nr. 3, hvis det sker i frakendelsestiden for en ubetinget frakendelse for spirituskørsel med en alkoholpromille over 2,00, eller ubetinget frakendelse i medfør af § 126, stk. 1, nr. 4, 10 eller 11.

Kørsel i frakendelsestiden, jf. § 117 a, stk. 2, nr. 3, og samtidig overtrædelse af øvrige bestemmelser i færdselsloven, der straffes med bøde

I tilfælde hvor der ved samme kørsel både er tale om en overtrædelse af færdselslovens øvrige bestemmelser, der straffes med bøde, og kørsel i frakendelsestiden efter § 117 a, stk. 2, nr. 3, skal straffen som udgangspunkt udmåles som en frihedsstraf for overtrædelse af § 117 a, stk. 2, nr. 3, og samtidig skal der idømmes en bøde for den pågældende overtrædelse af færdselslovens øvrige regler, jf. færdselslovens § 118 a, stk. 3.

Kørsel i frakendelsestiden, jf. § 117 a, stk. 2, nr. 3, og samtidig overtrædelse af øvrige bestemmelser i færdselsloven, der straffes med frihedsstraf

I tilfælde hvor der ved samme kørsel både er tale om en overtrædelse af de af færdselslovens øvrige bestemmelser, der straffes med frihedsstraf, og kørsel i frakendelsestiden efter § 117 a, stk. 2, nr. 3, skal der som udgangspunkt udmåles en fælles frihedsstraf ud fra princippet om modereret kumulation. Det vil f.eks. være tilfældet, hvis der ved samme kørsel både køres i frakendelsestiden for en ubetinget frakendelse for spirituskørsel med en alkoholpromille over 2,00 eller en ubetinget frakendelse i medfør af § 126, stk. 1, nr. 4, 10 eller 11, og køres spirituskørsel. Se nærmere i Rigsadvokatmeddelelsens afsnit om Færdsel – Spirituskørsel (færdselslovens § 53).

5.2. Strafpåstand ved særlig hensynsløs kørsel efter færdselslovens § 118, stk. 10

Særlig hensynsløs kørsel efter færdselslovens § 118, stk. 10, straffes med fængsel indtil 1 år og 6 måneder.

Anklagemyndigheden skal i normaltilfælde nedlægge påstand om fængsel i 30 dage. Der er tale om et udgangspunkt, som kan fraviges i såvel op- og nedadgående retning efter domstolenes konkrete skøn, hvis der foreligger særlig skærpende eller formildende omstændigheder. Det fremgår af forarbejderne til lov nr. 716 af 25. juni 2010 (L 179 af 26. marts 2010, de almindelige bemærkninger pkt. 3.2.2.).

Skærpende omstændigheder

Hvis gerningsmanden tidligere er straffet for særlig hensynsløs kørsel eller anden risikobetonet kørsel, som har været udtryk for en betydelig uansvarlig trafikadfærd, vil det efter forarbejderne være en skærpende omstændighed, som medfører, at forholdet skal bedømmes strengere end normaltilfældet.

Hvis der i forbindelse med den særlige hensynsløse kørsel foreligger en kombination af flere grove overtrædelser af færdselsloven, skal anklagemyndigheden nedlægge påstand om fængsel i minimum 40 dage.

Formildende omstændigheder

Straffen for kørsel, som er omfattet af færdselslovens § 118, stk. 10, kan kun under helt særligt formildende omstændigheder nedsættes til ren bødestraf.

Betinget fængsel

Ifølge forarbejderne til lov nr. 716 af 25. juni 2010 ([L 179 af 26. marts 2010, de almindelige bemærkninger pkt. 3.2.2.](#)) kan frihedsstraffen i førstegangstilfælde efter omstændighederne gøres betinget på vilkår af, at den dømte udfører samfundstjeneste. Hvis overtrædelsen straffes med en betinget dom med vilkår om samfundstjeneste, forudsættes der idømt en tillægsbøde svarende til tillægsbøden ved spirituskørsel, hvor der idømmes samfundstjeneste, dvs. en måneds nettoløn.

Hvis føreren under den særlig hensynsløse kørsel også har gjort sig skyldig i overtrædelser omfattet af færdselslovens §§ 117-117 d eller straffelovens § 293 a, kan fængselsstraffen efter forarbejderne ikke gøres helt eller delvis betinget.

Der henvises i øvrigt til [pkt. 4.1.](#)

5.3. Strafpåstand ved kap- og væddeløbskørsel og de groveste hastighedsovertrædelser efter færdselslovens § 118, stk. 11, nr. 1-3

Ved lov nr. 534 af 27. marts 2021 blev færdselslovens 118, stk. 11, nr. 1-3, indført som led i indsatsen mod vanvidsbilisme for at skærpe straffen for kap- og væddeløbskørsel, og for de groveste hastighedsovertrædelser.

5.3.1. Ulovlig kap- og væddeløbskørsel efter færdselslovens 37, stk. 4, jf. § 118, stk. 11, nr. 1

Efter færdselslovens § 118, stk. 11, nr. 1, straffes det med fængsel indtil 1 år og 6 måneder, når føreren af et motordrevet køretøj, hvortil der kræves kørekort, bortset fra lille knallert, overtræder færdselslovens § 37, stk. 4, om ulovlig kap- og væddeløbskørsel.

Anklagemyndigheden skal som udgangspunkt nedlægge følgende strafpåstande for ulovlig kap- og væddeløbskørsel efter § 118, stk. 11, nr. 1:

Overtrædelse	Sanktionspåstand
1. gang	20 dages ubetinget fængsel
2. gang	30 dages ubetinget fængsel
3. gang	40 dages ubetinget fængsel
4. gang	50 dages ubetinget fængsel
5. gang	60 dages ubetinget fængsel

Overtrædelse	Sanktionspåstand
6. gang	70 dages ubetinget fængsel

Ved flere kørsler til samtidig pådømmelse i enten førstegangs- eller gentagelsestilfælde anvendes princippet om modereret kumulation, således at der foretages en vis reduktion i fængselsstraffens længde i forhold til en fuldstændig sammenlægning af straffen for de enkelte forhold. Det fremgår af forarbejderne, at det som udgangspunkt ikke er hensigten, at frihedsstraffen efter omstændighederne skal gøres betinget med vilkår om samfundstjeneste. Det fremgår af forarbejderne til lov nr. 534 af 27. marts 2021 (L 127 af 16. december 2020, de almindelige bemærkninger, pkt. 2.2.2).

5.3.2. Hastighedsoverskridelse med mere end 200 km i timen eller derover, eller med mere end 100 km i timen, og samtidig hastighedsoverskridelse med mere end 100 pct. efter færdselslovens § 118, stk. 11, nr. 2-3

Efter færdselslovens § 118, stk. 11, nr. 2 og 3, straffes det med fængsel indtil 1 år og 6 måneder, når føreren af et motordrevet køretøj, hvortil der kræves kørekort, bortset fra lille knallert, overtræder §§ 42 eller 43 eller en anden hastighedsgrænse fastsat ved færdselstavler eller anden afmærkning, hvis hastigheden er 200 km i timen eller derover, eller overtræder §§ 42 eller 43 eller en anden hastighedsgrænse fastsat ved færdselstavler eller anden afmærkning med mere end 100 pct., hvis hastigheden er mere end 100 km i timen.

Anklagemyndigheden skal som udgangspunkt nedlægge følgende straffpåstande for hastighedsoverskridelse med mere end 200 km i timen eller derover, eller med mere end 100 km i timen, og samtidig hastighedsoverskridelse med mere end 100 pct. efter § 118, stk. 11, nr. 2 og 3:	Sanktionspåstand
Overtrædelse	
1. gang	20 dages ubetinget fængsel
2. gang	30 dages ubetinget fængsel
3. gang	40 dages ubetinget fængsel
4. gang	50 dages ubetinget fængsel
5. gang	60 dages ubetinget fængsel
6. gang	70 dages ubetinget fængsel

Ved flere kørsler til samtidig pådømmelse i enten førstegangstilfælde eller gentagelsestilfælde anvendes princippet om modereret kumulation, således at der foretages en vis reduktion i fængselsstraffens længde i forhold til en fuldstændig sammenlægning af straffen for de enkelte forhold. Det er som udgangspunkt ikke hensigten, at frihedsstraffen efter omstændighederne skal gøres betinget med vilkår om samfundstjeneste. Det fremgår af forarbejderne til lov nr. 534 af 27. marts 2021 (L 127 af 16. december 2020, de specielle bemærkninger til nr. 4).

5.4. Strafpåstand ved chikanekørsel efter straffelovens § 119, stk. 4

Efter straffelovens § 119, stk. 4, 1. pkt., straffes den, der lægger de i stk. 1 nævnte personer hindringer i vejen for udførelsen af deres tjeneste eller hverv. Strafferammen er bøde eller fængsel indtil 1 år og 6 måneder.

Det vil kunne udgøre en overtrædelse af straffelovens § 119, stk. 4, 1. pkt., at en person ved chikanøs kørsel lægger hindringer i vejen for politiet, herunder i forbindelse med politiets eftersætning af en anden bil.

Anklagemyndigheden skal som udgangspunkt i førstegangstilfælde nedlægge påstand om ubetinget fængsel i 20 dage, når der ved chikanøs kørsel lægges hindringer i vejen for politiet, herunder ved politiets eftersætning af en anden bil. Det fremgår af forarbejderne til lov nr. 290 af 27. februar 2021 (L 141 af 20. januar 2021, de almindelige bemærkninger pkt. 2.1.3). Der er med denne lovændring ikke i øvrigt tilsigtet ændringer af den gældende retstilstand.

Hvis lovovertrædelsen er af organiseret karakter, herunder begået af flere i forening eller som led i omfattende kriminalitet, vil dette kunne indgå som en yderligere skærpende omstændighed ved straffens fastsættelse, jf. straffelovens § 81, nr. 2 og 3. Det samme gælder, hvis forholdet er begået mens eller i umiddelbar forlængelse af, at der i området foregår grov forstyrrelse af ro og orden på offentligt sted, jf. straffelovens § 119, stk. 4, 2. pkt. Det fremgår af forarbejderne til lov nr. 290 af 27. februar 2021 (L 141 af 20. januar 2021, de almindelige bemærkninger pkt. 2.1.3).

5.5. Strafpåstand for overtrædelse af straffelovens § 241, 2. pkt., § 249, 2. pkt., og § 252, stk. 1

5.5.1. Strafskærper for overtrædelse af straffelovens § 241, 2. pkt., § 249, 2. pkt., og § 252, stk. 1, i 2005, 2010 og 2021

Straffen for særlig hensynsløs kørsel er blevet skærpet i 2005, 2010 og 2021. Det har betydning for anklagemyndighedens strafpåstand og dermed også for, hvilken retspraksis det er relevant at henvise til.

Forhold begået den 26. juni 2005 eller senere

Ved lov nr. 559 af 24. juni 2005 om ændring af straffeloven (L 161 af 27. april 2005) blev der i § 241 og § 249 indsat et 2. pkt., hvorefter det bl.a. er en skærpende omstændighed, hvis forholdet er begået i forbindelse med særlig hensynsløs kørsel. Det var bl.a. formålet med loven at skærpe straffen for uagtsomt manddrab og uagtsom betydelig legemsbeskadigelse begået i forbindelse med særlig

hensynsløs kørsel. Det fremgår af lovforslagets almindelige bemærkninger pkt. 4.2., at straffen for uagtsomt manddrab i normaltilfælde skal fastsættes til fængsel i 10-12 måneder, og at straffen for uagtsom legemsbeskadigelse skal fastsættes til fængsel i 2-5 måneder. Loven har virkning for forhold begået den 26. juni 2005 eller senere.

Forhold begået den 1. juli 2010 eller senere

Ved lov nr. 716 af 25. juni 2010 om ændring af færdselsloven og straffeloven ([L 179 af 26. marts 2010](#)) blev strafferammen i færdselslovens § 118, stk. 7 (nu § 118, stk. 10), forhøjet til fængsel indtil 1 år og 6 måneder. Det fremgår af lovforslagets almindelige bemærkninger pkt. 3.2.2., at normalstraffen for overtrædelser, der er omfattet af færdselslovens § 118, stk. 7, (nu § 118, stk. 10,) skal fastsættes til fængsel i 30 dage. Samtidig blev straffen for uagtsomt manddrab begået i forbindelse med særlig hensynsløs kørsel skærpet til fængsel i 16-18 måneder i normaltilfælde, ligesom straffen for uagtsom legemsbeskadigelse begået i forbindelse med særlig hensynsløs kørsel blev skærpet til fængsel i 6-8 måneder. Det fremgår af lovforslaget, at disse strafskærper forudsættes at have en vis afsmittende betydning for domstolenes strafudmåling i færdselssager omfattet af straffelovens § 252 om forsætlig fareforvoldelse. Loven trådte i kraft den 1. juli 2010.

Forhold begået den 1. marts 2021 eller senere

Ved lov nr. 290 af 27. februar 2021 om ændring af straffeloven ([L 141 af 20. januar 2021](#)) blev straffelovens § 241, 2. pkt., og § 249, 2. pkt., ændret. Der betyder, at det nu fremgår af bestemmelserne, at det også anses som en særligt skærpende omstændighed, hvis henholdsvis uagtsomt manddrab og uagtsom betydelig legemsbeskadigelse begås i forbindelse med de groveste hastighedsovertrædelser. De groveste hastighedsovertrædelser er i den forbindelse defineret som kørsel med en hastighed på 200 km i timen eller derover, eller en hastighedsoverskridelse på mere end 100 pct. ved kørsel med over 100 km i timen. Det fremgår af bemærkningerne til loven (L 141 af 20. januar 2021, de almindelige bemærkninger pkt. 2.2.2).

Ved lovændringen blev strafferammen i straffelovens § 241, 2. pkt., om uagtsomt manddrab under særligt skærpende omstændigheder, forhøjet fra 8 år til 10 år. Strafniveauet for overtrædelse af straffelovens § 241, 2. pkt., blev samtidig skærpet med 150 pct. i forhold til det gældende strafniveau. Strafniveauet for overtrædelse af straffelovens § 249, 2. pkt., om uagtsom betydelig legemsbeskadigelse under særligt skærpende omstændigheder blev desuden skærpet med 100 pct. i forhold til det gældende strafniveau. Det fremgår af bemærkningerne til loven (L 141 af 20. januar 2021, de almindelige bemærkninger pkt. 2.2.3.2).

Rigsadvokaten har i juni 2020 udarbejdet en praksisgennemgang vedrørende strafniveauet for overtrædelse af straffelovens § 241, 2. pkt. og 249, 2. pkt. Praksisgennemgangen omfatter trykt retspraksis fra 2015 til juni 2020 og eksempler på utrykt retspraksis fra 2018 til juni 2020.

Se Rigsadvokatens [praksisgennemgang vedrørende straffelovens §§ 241, 2. pkt. og § 249, 2. pkt. her](#)

Ved lovændringen blev straffen for overtrædelse af straffelovens § 252, stk. 1, skærpet med 50 pct. Det betyder, at en overtrædelse af straffelovens § 252 i forbindelse med færdselslovsovertrædelser, der før lovændringen blev straffet med 4 måneders fængsel, fremover som udgangspunkt skal straffes med 6 måneders fængsel, mens en overtrædelse, der før lovændringen blev straffet med 8 måneders fængsel, fremover som udgangspunkt skal straffes med 1 års fængsel. Det fremgår af bemærkningerne til loven (L 141 af 20. januar 2021, de almindelige bemærkninger pkt. 2.2.3.4).

Rigsadvokaten har i juni 2020 udarbejdet en praksisgennemgang vedrørende strafniveauet for farlig kørsel efter straffelovens § 252 og færdselslovens § 118, stk. 10. Praksisgennemgangen omfatter trykt retspraksis fra 2010 til juni 2020 og eksempler på utrykt retspraksis fra 2018 til juni 2020.

Se Rigsadvokatens [praksisgennemgang vedrørende straffniveaue for farlig kørsel efter straffelovens § 252 og færdselslovens § 118, stk. 10, her](#).

5.5.2. Strafpåstand ved uagtsom manddrab efter straffelovens § 241

Efter straffelovens § 241 straffes for uagtsomt manddrab den, som uagtsomt forvolder en andens død, med bøde eller fængsel indtil 4 måneder eller under særligt skærpende omstændigheder med fængsel indtil 10 år. Det er en særligt skærpende omstændighed, hvis forholdet er begået i forbindelse med bl.a. særlig hensynsløs kørsel eller de groveste hastighedsforseelser, jf. § 241, 2. pkt.

5.5.2.1. Overtrædelser begået den 1. marts 2021 eller senere

Straffen for overtrædelse af straffelovens § 241, 2. pkt., blev ved lov nr. 290 af 27. februar 2021 skærpet med 150 pct. i forhold til det gældende straffniveau for disse overtrædelser.

Det betyder, at overtrædelser, der før lovændringen blev straffet med fængsel i 18 måneder, fremover som udgangspunkt skal straffes med fængsel i omkring 3 år og 9 måneder. Overtrædelser af straffelovens § 241, 2. pkt., hvor der samtidig foreligger yderligere skærpende omstændigheder, og som før lovændringen ville blive straffet med fængsel i 2 år, skal som udgangspunkt straffes med fængsel i 5 år.

Ved de allergroveste tilfælde af uagtsomt manddrab i forbindelse med spirituskørsel, overtrædelse af færdselslovens § 54, stk. 1 eller 2, eller særlig hensynsløs kørsel, skal anklagemyndigheden som udgangspunkt nedlægge påstand om straffe, der er væsentligt højere end fængsel i 5 år. Der henvises til bemærkningerne til lov nr. 290 af 27. februar 2021 (L 141 af 20. januar 2021, de almindelige bemærkninger pkt. 2.2.3.2).

Rigsadvokaten har derudover i juni 2020 lavet en praksisgennemgang vedrørende straffniveaue for uagtsomt manddrab i forbindelse med hensynsløs kørsel mv., jf. straffelovens § 241, 2. pkt. Praksisgennemgangen omfatter trykt retspraksis fra 2015 til juni 2020 og eksempler på utrykt retspraksis fra 2018 til juni 2020. Se [Rigsadvokatens praksisgennemgang her](#).

5.5.2.2. Overtrædelser begået før 1. marts 2021

Det fremgår af forarbejderne til lov nr. 716 af 25. juni 2010 (L 179 af 26. marts 2010, de almindelige bemærkninger pkt. 3.3.3.2.), at straffen for uagtsomt manddrab i forbindelse med særlig hensynsløs kørsel som udgangspunkt skal fastsættes til fængsel i 16-18 måneder (normalniveauet). Det fremgår derudover, at hvis der foreligger skærpende omstændigheder, skal forholdet bedømmes strengere end det daværende angivne normalniveau på fængsel i 16-18 måneder.

Det kan f.eks. være en skærpende omstændighed, at den pågældende tidligere er straffet for spirituskørsel, særlig hensynsløs kørsel eller anden risikobetonet kørsel, som har medført betinget eller ubetinget frakendelse af førerretten, og som har været udtryk for betydelig uansvarlighed som fører af et motorkøretøj. Det vil også kunne være en skærpende omstændighed, hvis gerningsmanden tidligere er straffet for overtrædelse af færdselslovens § 54, stk. 1 eller 2.

Det fremgår derudover af forarbejderne, at straffen i tilfælde af uagtsomt manddrab i forbindelse med særlig hensynsløs kørsel, hvor der har foreligget en kombination af flere grove overtrædelser af færdselsloven, skal fastsættes til et niveau, der er væsentlig strengere end det angivne normalniveau på fængsel i 16-18 måneder. Det kan f.eks. være tilfældet, når der er tale om betydelig uansvarlig kørsel over en længere strækning med både betydelige hastighedsoverskridelser og kørsel over for rødt lys eller kørsel venstre om helleanlæg i områder med mange trafikanter. Det samme gælder i sager om uagtsomt manddrab, hvor forholdet er begået i forbindelse med spirituskørsel eller overtrædelse af færdselslovens § 54, stk. 1 eller 2, og hvor kørslen samtidig kan karakteriseres som særlig hensynsløs. For så vidt angår de groveste tilfælde af uagtsomt manddrab i forbindelse med særlig hensynsløs kørsel skal der udmåles en straf på op til fængsel i 5 år.

Strafskærpelserne i sager omfattet af straffelovens §§ 241 og § 249 begået i forbindelse med særlig hensynsløs kørsel skal ifølge forarbejderne have en vis afsmittende betydning i alvorlige sager om uagtsomt manddrab i forbindelse med kørsel under tilsidesættelse af væsentlige hensyn til færdselssikkerheden, hvor der f.eks. foreligger et mere subjektivt dadelværdigt forhold, men hvor der ikke kan siges at være tale om en bevidst tilsidesættelse af hensynet til andres sikkerhed. Der henvises til forarbejderne til lov nr. 716 af 25. juni 2010 (L 179 af 26. marts 2010, de almindelige bemærkninger pkt. 3.3.3.2.).

Om straffastsættelsen for forhold begået før den 1. juli 2010 henvises til lov nr. 559 af 24. juni 2005 (L 161 af 27. april 2005, de almindelige bemærkninger pkt. 4.1.), hvoraf det fremgår, at straffen for uagtsomt manddrab i forbindelse med særlig hensynsløs kørsel som udgangspunkt skal fastsættes til fængsel i 10-12 måneder.

5.5.3. Strafpåstand ved uagtsom betydelig legemsbeskadigelse efter straffelovens § 249

Efter straffelovens § 249 straffes den, som uagtsomt tilføjer nogen betydelig skade på legeme eller helbred (uagtsom legemsbeskadigelse), med bøde eller fængsel indtil 4 måneder eller under særligt skærpende omstændigheder med fængsel indtil 8 år. Det anses som en særligt skærpende omstændighed, hvis forholdet er begået i forbindelse med bl.a. særlig hensynsløs kørsel eller de groveste hastighedsforseelser, jf. straffelovens § 249, 2. pkt.

5.5.3.1. Overtrædelser begået den 1. marts 2021 eller senere

Ved lov nr. 290 af 27. februar 2021 blev straffen for overtrædelse af straffelovens § 249, 2. pkt., skærpet med 100 pct. i forhold til det gældende straffniveau for disse overtrædelser.

Det betyder, at en overtrædelse af straffelovens § 249, 2. pkt., der før lovændringen blev straffet med fængsel i 6 måneder, fremover som udgangspunkt skal straffes med fængsel i 1 år. En grov overtrædelse af straffelovens § 249, 2. pkt., f.eks. i forbindelse med et kørselsforløb, der vurderes at have været særligt hensynsløst, og som før lovændringen ville blive straffet med fængsel i 1 år, skal dermed fremover som udgangspunkt straffes med fængsel i 2 år. Det fremgår af bemærkningerne til loven (L 141 af 20. januar 2021, de almindelige bemærkninger pkt. 2.2.3.3).

Rigsadvokaten har derudover i juni 2020 lavet en praksisgennemgang vedrørende straffniveauet for uagtsom legemsbeskadigelse, jf. straffelovens § 249, 2. pkt. Praksisgennemgangen omfatter trykt retspraksis fra 2015 til juni 2020 og eksempler på utrykt retspraksis fra 2018 til juni 2020. Se Rigsadvokatens praksisgennemgang her.

Det fremgår af Rigsadvokatens praksisgennemgang, at der i tilfælde, hvor et kørselsforløb er omfattet af straffelovens § 249, 2. pkt., og vurderes at have været særligt hensynsløst, i praksis ses at være udmålt straffe i niveauet fra fængsel i 8 måneder til 1 år.

5.5.3.2. Overtrædelser begået før 1. marts 2021

Ved lovændringen i 2010 (lov nr. 716 af 25. juni 2010) blev straffen for uagtsom betydelig legemsbeskadigelse efter straffelovens § 249 skærpet i samme situationer som for uagtsomt manddrab, jf. pkt. 5.5.1. Det betyder, at straffen blev skærpet i bl.a. sager om uagtsom betydelig legemsbeskadigelse begået i forbindelse med særlig hensynsløs kørsel. Straffen skal i normaltilfælde som udgangspunkt fastsættes til fængsel i omkring 6-8 måneder.

I grove tilfælde af uagtsom betydelig legemsbeskadigelse begået i forbindelse med særlig hensynsløs kørsel, skal der idømmes straffe, der er markant højere end det angivne normalniveau på fængsel i 6-8 måneder.

5.5.4. Strafpåstand ved forsætlig fareforvoldelse efter straffelovens § 252

Efter straffelovens § 252, stk. 1, straffes med fængsel indtil 8 år den, der for vindings skyld, af grov kådhed eller på lignende hensynsløs måde volder nærliggende fare for nogens liv eller førlighed (forsætlig fareforvoldelse).

Ved lov nr. 290 af 27. februar 2021 blev straffen for overtrædelse af straffelovens § 252, stk. 1, skærpet med 50 pct. i forhold til det gældende strafniveau for disse overtrædelse, når fareforvoldelsen er forårsaget i forbindelse med en færdselslovsovertrædelser. Strafskærpelsen gælder for overtrædelser begået den 1. marts 2021 eller senere.

Skærpelsen af strafniveauet omfatter overtrædelse af straffelovens § 252, stk. 1, ved enhver færdselslovsovertrædelse. Dette skyldes, at overtrædelser af straffelovens § 252, stk. 1, begået i forbindelse med færdselslovsovertrædelser, i sig selv udgør vanvidskørsel. Det fremgår af bemærkningerne til lov nr. 290 af 27. februar 2021 (L 141 af 20. januar 2021, de almindelige bemærkninger pkt. 2.2.3.4).

For så vidt angår strafniveauet før 1. marts 2021 henvises til Rigsadvokatens praksisgennemgang fra juni 2020 vedrørende strafniveauet for farlig kørsel efter straffelovens § 252 og færdselslovens § 118, stk. 10. Praksisgennemgangen omfatter trykt retspraksis fra 2010 til juni 2020 og eksempler på utrykt retspraksis fra 2018 til juni 2020. Se [Rigsadvokatens praksisgennemgang her](#).

5.6. Strafpåstand ved flugtbilisme efter straffelovens § 253

Efter straffelovens § 253, stk. 1, straffes med bøde eller fængsel indtil 2 år den, som, uagtet det var ham muligt uden særlig fare eller opofrelse for sig selv eller andre, undlader efter evne at hjælpe nogen, der er i øjensynlig livsfare, eller at træffe de foranstaltninger, som af omstændighederne kræves til redning af nogen tilsyneladende livløs, eller som er påbudt til omsorg for personer, der er ramt af skibbrud eller anden tilsvarende ulykke. Med fængsel indtil 2 år straffes den, som overtræder stk. 1 i forbindelse med flugt fra et færdselsuheld, hvorved nogen er tilføjet betydelig personskade, jf. stk. 2.

Se Rigsadvokatmeddelelsens afsnit om Færdsel – Grundregler mv. og forpligtelser ved færdselsuheld (færdselslovens §§ 3-9 og straffelovens § 253, stk. 2), hvor anvendelsesområdet for straffelovens § 253, stk. 2, er beskrevet under pkt. 4.3.

5.6.1. Overtrædelser begået den 1. marts 2021 eller senere

Ved lov nr. 290 af 27. februar 2021 blev straffniveauet i sager om overtrædelse af straffelovens § 253, stk. 2, skærpet med 50 pct. i forhold til det gældende straffniveau. Det betyder, at overtrædelser af bestemmelsen, som tidligere blev straffet med 2-3 måneders fængsel, som udgangspunkt skal straffes med fængsel i 3-5 måneder.

Der henvises i øvrigt til forarbejderne til lov nr. 290 af 27. februar 2021 (L 141 af 20. januar 2021, de almindelige bemærkninger pkt. 2.2.3.4).

5.6.2. Overtrædelser begået før 1. marts 2021

Anklagemyndigheden skal for overtrædelser af straffelovens § 253, stk. 2, begået før 1. marts 2021 som udgangspunkt nedlægge påstand om en ubetinget frihedsstraf i niveauet fængsel i 2-3 måneder. Se forarbejderne til lov nr. 498 af 17. juni 2008 (L 164 af 28. marts 2008, de almindelige bemærkninger pkt. 2.2.2).

5.7. Frakendelse af førerretten som følge af vanvidskørsel

Anklagemyndigheden skal nedlægge påstand om ubetinget frakendelse af førerretten, når en fører har overtrådt bestemmelser, der betragtes som vanvidskørsel.

Ved lov nr. 290 af 27. februar 2021 om styrket indsat mod farlig kørsel mv., der trådte i kraft den 1. marts 2021 samt lov nr. 534 af 27. marts 2021 om skærpet indsats mod vanvidskørsel, der trådte i kraft den 31. marts 2021, er vanvidskørsel defineret ved følgende overtrædelser:

- Uagtsomt manddrab under særligt skærpende omstændigheder (straffelovens § 241, 2. pkt.),
- Uagtsom forvoldelse af betydelig skade på nogens legeme eller helbred under særligt skærpende omstændigheder (straffelovens § 249, 2. pkt.),
- Forsætlig forvoldelse af nærliggende fare for nogens liv eller førerret (straffelovens § 252, stk. 1),
- Særlig hensynsløs kørsel (færdselslovens § 118, stk. 10),
- Kørsel med en hastighedsoverskridelse på mere end 100 pct. ved kørsel med over 100 km i timen,
- Kørsel med en hastighed på 200 km i timen eller derover, og
- Spirituskørsel med en promille over 2,00.

Færdselslovens § 126, stk. 1, nr. 4

Efter færdselslovens § 126, stk. 1, nr. 4, skal førerretten frakendes ubetinget, hvis føreren forsætligt har voldt skade på andres person eller ting, forsætligt har fremkaldt nærliggende fare herfor eller i øvrigt har ført motordrevet køretøj på en særlig hensynsløs måde.

Om afgrænsningen af, hvornår en kørsel kan karakteriseres som særlig hensynsløs, henvises til [pkt. 4.1](#). Der kan således være tale om særlig hensynsløs kørsel i forbindelse med overtrædelse af

færdselslovens § 118, stk. 10, straffelovens § 241, 2. pkt., og § 249, 2. pkt. samt ved overtrædelse af straffelovens § 252, stk. 1.

Færdselslovens § 126, stk. 1, nr. 10

Efter færdselslovens § 126, stk. 1, nr. 10, skal førerretten frakendes ubetinget, hvis føreren har kørt med en hastighed på 200 km i timen eller derover.

Færdselslovens § 126, stk. 1, nr. 11

Efter færdselslovens § 126, stk. 1, nr. 11, skal førerretten frakendes ubetinget, hvis føreren ved kørsel med en hastighed på mere end 100 km i timen har overskredet de tilladte hastigheder efter færdselslovens §§ 42 og 43 eller en anden hastighedsgrænse fastsat ved færdselstavler eller anden afmærkning med mere end 100 pct.

Færdselslovens § 126, stk. 1, nr. 12

Ved lov nr. 534 af 27. marts 2021 blev færdselslovens § 126, stk. 1, nr. 12, indført. Efter § 126, stk. 1, nr. 12, skal førerretten frakendes, hvis føreren har gjort sig skyldig i overtrædelse af § 37, stk. 4, om kap- og væddeløbskørsel.

Færdselslovens § 126, stk. 1, nr. 13

Ved lov nr. 534 af 27. marts 2021 blev færdselslovens § 126, stk. 1, nr. 13, indført. Efter § 126, stk. 1, nr. 13, skal førerretten frakendes, hvis føreren har gjort sig skyldig i overtrædelse af straffelovens § 119, stk. 4, hvis overtrædelsen angår chikanøs kørsel, der hindrer politiets eftersætning af andre køretøjer.

Længden af frakendelsen efter færdselslovens § 126, stk. 1, nr. 10-13, jf. § 128, stk. 2

Ved lov nr. 534 af 27. marts 2021 blev færdselslovens § 128, stk. 2, ændret. Efter § 128, stk. 2, 2. pkt., skal ubetinget frakendelse af førerretten i medfør af § 126, stk. 1, nr. 10-13, ske for et tidsrum af mindst 3 år. Konkrete forhold kan dog fortsat medføre, at der udmåles en længere frakendelsesperiode end 3 år. Dette vil f.eks. kunne være tilfældet på grund af konkrete forhold ved det enkelte kørselsforløb, at kørslen samtidig er sket i spiritus- eller narkopåvirket tilstand, ved samtidig overtrædelse af straffeloven, eller hvis tiltalte tidligere er straffet af relevans for sagen.

Det fremgår af bemærkningerne til lovændringen, at det ikke er hensigten, at der skal ske en lempelse af de frakendelsesmæssige sanktioner i de tilfælde, hvor der før lovændringen allerede blev udmålt en frakendelsesperiode på mere end 3 år.

Se Rigsadvokatmeddelelsen afsnit om [Færdsel – Frakendelse af førerretten \(fl §§ 125-133\)](#), hvor de generelle regler for frakendelse af førerretten er beskrevet.

5.8. Konfiskation efter færdselslovens § 133 a

Der vil i visse tilfælde være grundlag for at nedlægge påstand om konfiskation af et motordrevet køretøj, hvortil der kræves kørekort, når køretøjet anvendes til vanvidskørsel. Reglerne herom findes i færdselslovens § 133 a. Se også pkt. 2.2.

Der kan bl.a. ske konfiskation i de tilfælde, hvor forseelsen er udtryk for en særlig hensynsløs tilsidesættelse af færdselssikkerheden, og det må anses for påkrævet for at forebygge yderligere overtrædelser af færdselsloven, jf. § 133 a, stk. 1.

Ved lov nr. 534 af 27. marts 2021 er der desuden indsat skærpede regler for beslaglæggelse og konfiskation af køretøjer anvendt til vanvidskørsel. Der skal således ske konfiskation af det anvendte køretøj, jf. færdselslovens § 133 a, stk. 2, 1. pkt., allerede i førstegangstilfælde, hvis ejeren af køretøjet har gjort sig skyldig i en af følgende overtrædelser:

- Uagtsomt manddrab under særligt skærpende omstændigheder (straffelovens § 241, 2. pkt.),
- Uagtsom forvoldelse af betydelig skade på nogens legeme eller helbred under særligt skærpende omstændigheder (straffelovens § 249, 2. pkt.),
- Forsætlig forvoldelse af nærliggende fare for nogens liv eller førerlighed (straffelovens § 252, stk. 1),
- Særlig hensynsløs kørsel (færdselslovens § 118, stk. 10),
- Kørsel med en hastighedsoverskridelse på mere end 100 pct. ved kørsel med over 100 km i timen,
- Kørsel med en hastighed på 200 km i timen eller derover, og
- Spirituskørsel med en promille over 2,00.

Det er en betingelse for konfiskation efter færdselslovens § 133 a, stk. 2, at overtrædelserne i den konkrete sag vil medføre, at en fører får en ubetinget førerretsfrakendelse for spirituskørsel over 2,0 promille efter færdselslovens § 126, stk. 1, nr. 1, eller får en ubetinget førerretsfrakendelse efter færdselslovens § 126, stk. 1, nr. 4, 10 eller 11.

Konfiskation skal ske uanset ejerforhold, jf. færdselslovens § 133 a, stk. 2, 2. pkt. Det betyder, at der skal ske konfiskation af det anvendte køretøj, selvom det ikke er ejeren af køretøjet, som er fører af bilen i forbindelse med overtrædelserne, og uanset om køretøjet er ejet i sameje, ejet af en ægtefælle eller samlever, samt hvis køretøjet er lånt, lejet eller leaset mv., medmindre konfiskation må anses for uforholdsmæssigt indgribende, navnlig henset til ejerens mulighed for at kunne vide, at køretøjet ville blive anvendt ved en eller flere af de overtrædelser, der nævnes i § 133 a, stk. 2, 1. pkt., og for at tage alle rimelige skridt til at sikre sin økonomiske stilling i anledning af overdragelsen af køretøjet til den anden person. Det bemærkes i øvrigt, at det fremgår af § 2, stk. 2, i lov nr. 534 af 27. marts 2021, at for så vidt angår leasede eller lejede køretøjer, så finder § 133 a, stk. 2, 2. pkt. ikke anvendelse på køretøjer, der er blevet anvendt af en anden end ejeren af køretøjet, hvis der er indgået aftale om leasing, leje el.lign. inden den 16. december 2020.

Der henvises i øvrigt til Rigsadvokatmeddelelsens afsnit om [Færdsel – Konfiskation \(færdselslovens § 133 a\)](#).

6. Efter dom

7. Love og forarbejder

Færdselsloven

- Lovbekendtgørelse nr. 1324 af 21. november 2018

Lovændringer og forarbejder

- Lov nr. 498 af 7. juni 2001 om ændring af færdselsloven (skærpelse af straffen for grove færdselslovsovertrædelser og indførelse af kørselsforbud) ([L 225 af 25. april 2001](#))
- Lov nr. 380 af 6. juni 2002 om ændring af straffeloven, retsplejeloven og færdselsloven (Skærpelse af straffen for voldtægt, vold, uagtsomt manddrab, uagtsom betydelig legemsbeskadigelse, forsætlig fareforvoldelse, biltyveri, grov forstyrrelse af ro og orden, menneskesmugling og menneskehandel mv.) ([L 118 af 26. februar 2002](#))

- Lov nr. 559 af 24. juni 2005 om ændring af straffeloven (Skærpelse af straffen for uagtsomt manddrab og uagtsom betydelig legemsbeskadigelse i forbindelse med særligt hensynsløs kørsel) ([L 161 af 27. april 2005](#))
- Lov nr. 716 af 25. juni 2010 om ændring af færdselsloven og straffeloven (skærpet indsats mod vanvidskørsel, indførelse af alkolåsordning og udvidet mulighed for vedtagelse af førerretsfrakendelse mv.) ([L 179 af 26. marts 2010](#))
- Lov nr. 695 af 8. juni 2017 om ændring af sanktionerne for kørsel i THC-påvirket tilstand og af regler om alkolåse ([L 142 af 22. februar 2017](#))
- Lov nr. 697 af 8. juni 2017 om ændring af sanktionerne på køre- og hviletidsområdet m.v. ([L 158 af 15. marts 2017](#))
- Lov nr. 1557 af 19. december 2017 om ændring af færdselsloven (Ændring af sanktioner for foretagelse af ulovlige konstruktive ændringer i motordrevne køretøjers forureningsbegrænsende udstyr) ([L 30 af 4. oktober 2017](#))
- Lov nr. 290 af 27. februar 2021 om ændring af straffeloven og lov om erstatningsansvar (Styrket indsat mod farlig kørsel m.v.) ([L 141 af 20. januar 2021](#))
- Lov nr. 534 af 27. marts 2021 om ændring af færdselsloven (Skærpet indsats mod vanvidskørsel) ([L 127 af 16. december 2020](#))
- Lov nr. 1174 af 8. juni 2021 om ændring af straffeloven, lov om politiets virksomhed, retsplejeloven og udlændingeloven (Forbud mod deltagelse i nattelivet, udvidet adgang til beslaglæggelse af værdigenstande og udvisning af udlændinge dømt for vanvidskørsel m.v.)